

Curriculum Huisartsopleiding Utrecht

2022

Inleiding

Voor u ligt de visuele weergave van het curriculum van Huisartsopleiding Utrecht: het overzicht van onderwerpen die aan bod komen tijdens de huisartsopleiding aan het UMC Utrecht.

Ontwikkeling van het curriculum

Het belangrijkste kader voor het curriculum is het Landelijk Opleidingsplan (LOP) dat sinds 1 januari 2017 is ingevoerd. Binnen dat landelijke kader is het lokale curriculum van Huisartsopleiding Utrecht ontwikkeld. Bij de ontwikkeling van het onderwijs zijn docenten, opleiders en aios betrokken.

In 2021-2022 is het curriculum gereviseerd op basis van de feedback op het curriculum en de belangrijkste revisiewensen van de stakeholders (aios, opleiders en docenten). Dit leidde tot lichte aanpassingen in het curriculum. Zo is er meer ruimte voor managementonderwijs, krijgt de rol van leefstijl in gezondheid meer aandacht en is er ook meer plaats voor interprofessioneel leren. Daarmee sluit het curriculum aan bij ontwikkelingen in het huisartsveld.

Een uitgebreidere toelichting op de gehanteerde kaders vindt u in het [Opleidingsplan Huisartsopleiding Utrecht](#).

Structuur van het curriculum

Het curriculum is volgens de volgende structuur opgebouwd:

Indeling in thema's en lijnen

De huisartsopleiding leidt op tot huisartsen die voldoen aan het Competentieprofiel van de huisarts. Tijdens de opleiding verwerft de aios de zeven competenties van de huisarts aan de hand van tien opleidingsthema's. Deze tien *thema's* zijn vastgesteld in het Landelijk Opleidingsplan en zijn representatief voor het beroep huisarts. Per thema is beschreven welke kenmerkende beroepsactiviteiten (KBA's) daarbij horen. Meer over thema's en bijbehorende KBA's vindt u [hier](#).

Naast de tien opleidingsthema's zijn er vijf *lijnen* zichtbaar in het curriculum. We onderscheiden vier competentielijnen die door het hele curriculum heen aandacht krijgen: Communicatie, EBM, Professionaliteit, en de lijn die bestaat uit de competenties Samenwerken, Maatschappelijk Handelen en Organiseren (SMO). Daarnaast onderscheiden we de lijn Diversiteit: een samenhangend geheel van programma's over diversiteit in gender en culturele en etnische achtergrond.

Curriculum in de praktijk

Tijdens de opleiding tot huisarts ligt het accent op leren in de praktijk. Het leren in de praktijk wordt ondersteund door praktijkopdrachten en praktijkonderwijs. Dit is weergegeven in het 'praktijkcurriculum'. Doel is de aios handvatten te geven om in de praktijk verdere verdieping te zoeken over onderwerpen die op het instituutsonderwijs worden aangeboden. Dat doen we op twee manieren:

- *Praktijkopdrachten* die onderdeel zijn van onderwijsprogramma's die op het instituut aan bod komen. Daarmee bereiden aios zich inhoudelijk voor op aankomend cursorisch onderwijs, aan de hand van opdrachten voor in de praktijk. Alleen de grotere praktijkopdrachten zijn benoemd in dit overzicht van het curriculum.
- *Praktijkonderwijs* dat door aios kan worden gebruikt om zélf (samen met de opleider) in de praktijk aandacht te besteden aan een specifiek onderwerp. Het praktijkonderwijs kan verdieping geven aan een leergesprek.

Aansluiting op de ontwikkeling en ambities van individuele aios

Aios krijgen gaandeweg de drie jaren van de opleiding steeds meer ruimte om hun eigen opleiding vorm te geven. Het curriculum bevat een ruim aanbod aan keuzeprogramma's en -modules. Verder kunnen aios in het derde jaar een differentiatieprogramma volgen.

Leeswijzer

Dit document begint met een beknopt overzicht van de drie opleidingsjaren. Dit overzicht wordt gevolgd door een uitgebreidere versie per opleidingsjaar, verdeeld in perioden. Het curriculum is hierbij steeds weergegeven in een kolom met onderwerpen die cursorisch behandeld worden (instituutsonderwijs of landelijk onderwijs) en een kolom met de mogelijk te behandelen onderwerpen voor de praktijk.

De tien thema's uit het LOP zijn weergegeven in gekleurde blokken, waarbij de kleuren overeenkomen met de kleuren in het 'themaboekje' van Huisartsopleiding Nederland (zie legenda). De vijf lijnen zijn herkenbaar aan icoontjes die aangeven welke lijn het betreft. Soms staan deze icoontjes ook in de gekleurde themablokken: in dat geval valt het onderwerp binnen een thema én een lijn.

Curriculumcommissie Huisartsopleiding Utrecht, september 2022

Legenda

Thema's

Korte episode zorg

Spoedeisende zorg

Chronische zorg

Zorg voor ouderen met
complexe problematiek

Zorg voor het kind

Zorg voor patiënten met
psychische klachten en aandoeningen

Zorg voor patiënten met SOLK

Palliatieve en terminale zorg

Preventie

Praktijkmanagement

Lijnen

- Communicatie
- SMO
- * EBM
- ▲ Professionaliteit
- ≡ Diversiteit

Overzicht curriculum jaar 1-2-3

Jaar 1: kwartaal 1		Jaar 1: kwartaal 2		zelfstandige periode	Jaar 1: kwartaal 3		Jaar 1: kwartaal 4		
Cursorisch	Praktijk	Cursorisch	Praktijk		Cursorisch	Praktijk	Cursorisch	Praktijk	
<ul style="list-style-type: none"> * Standaarden: 1. De NHG-standaard * Standaarden: 2. Antibioticabeleid * Standaarden: 3. Bewegingsapparaat 	<p>Vaardigheden</p> <p>De NHG-standaard in het leergesprek</p> <p>NHG-standaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Complicaties van BLWI - CRP in de praktijk - Trommelvlies-buisjes - Aspecifieke lage rugpijn - Artrose - Schouderklachten - Traumatische knieproblemen 	<ul style="list-style-type: none"> * Standaarden: 4. De waarde van diagnostiek o Standaarden: 5. Het pluis/niet-pluisgevoel 	<p>Anamnese</p> <p>NHG-standaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diagnostiek SOA - Dipslide 	zelfstandige periode	<ul style="list-style-type: none"> * Standaarden: 6. De standaard in de praktijk 	<p>Diensten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - observatie - regiearts 	<p>Acute patiënt</p>	<p>Acute patiënt</p>	
<p>Kleine kwalen</p> <p>Introductie: visitetas, ADEPD</p> <p>Introductie: vaardigheden</p> <p>▲ Reflectie m.b.v. spiegelinformatie</p>	<p>Visites spoed</p> <p>Diensten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eerste dienst op de HAP - HAP-assistent, samenwerking, overdracht 	<p>Vaardigheden on demand</p>	<p>Diensten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meelopen chauffeur - verschillen HAP/ praktijk 		<p>Acute patiënt</p>	<p>Acute patiënt</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
<p>Introductie spoedzorg: urgentie en triage</p> <p>STARTclass I</p> <p>Juridische kaders spoedzorg</p>	<p>Online inzage patiëntendossiers</p>	<p>Acute patiënt</p>	<p>ABCDE</p>		<p>Introductie ouderen-geneeskunde</p>	<p>Gezinsgeneeskunde</p> <p>o Communicatie kind/ puber</p>	<p>Communicatie kind/ puber</p>	<p>Ontslagen patiënt</p>	<p>Acute patiënt</p>
<p>Acuut ziek kind</p>	<p>Consultvoering</p> <p>o Observatie telefonisch consult</p> <p>o HIS en internet</p> <p>o De taken van de assistente</p> <p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	<p>Adopteer patiënten 3x3</p>		<p>Gezinsgeneeskunde</p> <p>o Communicatie kind/ puber</p>	<p>Communicatie kind/ puber</p>	<p>Astma kind</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
<p>o Consultvoering</p> <p>o Samenwerken 1e lijn</p> <p>* Introductie: EBM</p> <p>▲ Actief leren</p>	<p>Kosten spreekuur</p>	<p>Astma / COPD</p>	<p>Farmacotherapie bij kinderen</p>		<p>Verslaving</p>	<p>Overgewicht signaleren</p>	<p>Overgewicht signaleren</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>PraktijkweBSITE</p> <p>Herhaalreceptuur</p> <p>Kosten spreekuur</p>	<p>Buikproblemen bij kinderen</p> <p>Farmacotherapie bij kinderen</p>	<p>Acute psychiatri-sche ziektebeelden</p> <p>Suïciderisico</p>		<p>Persoonlijkheids-stoornis</p>	<p>o Opvoedings-problematiek</p>	<p>Opvoedings-problematiek</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Consultvoering</p> <p>o Slecht nieuws</p> <p>* EBM 2-daagse</p> <p>* Kritisch lezen</p> <p>* Referaten</p> <p>▲ Groepsevaluatie</p> <p>▲ LEOh</p> <p>▲ Actief leren</p> <p>▲ Feedback geven en ontvangen</p> <p>o Diversiteit: introductie</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Acute psychiatri-sche ziektebeelden</p> <p>Suïciderisico</p>		<p>Palliatieve zorg jaar 1: een introductie</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>		<p>Oncologie 1</p>	<p>SOLK</p>	<p>SOLK</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>		<p>Kennismaking praktijk-management</p> <p>Kennismaking huisartsenland</p> <p>Patiëntveiligheid</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>		<p>Kwaliteitsbeleid</p> <p>Regionale organisaties</p> <p>▲ Timemanagement</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>		<p>360° feedback</p> <p>* Kritisch lezen</p> <p>▲ Medische ethiek</p> <p>▲ Onderwijs geven</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>		<p>o Ongevraagd bespreken signalen</p> <p>o Motiverende gespreksvoering</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>		<p>o (H)erkennen SOLK</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>		<p>o Meelopen met POH GGZ</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>		<p>o Samenwerking JGZ</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>		<p>o Signaleren kindermishandeling</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o Meelopen met POH GGZ</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o Ongevraagd bespreken signalen</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o Motiverende gespreksvoering</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o 360° feedback</p> <p>* Kritisch lezen</p> <p>▲ Medische ethiek</p> <p>▲ Onderwijs geven</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o Ongevraagd bespreken signalen</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o Bevolkings-onderzoek</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o Genetica</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o Preconceptie</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o Consultvoering</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>* EBM-logboek</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	
	<p>o Samenwerking in eigen praktijk</p> <p>* EBM-logboek</p>	<p>Leefstijl verkennen</p>	<p>Suïciderisico</p>	<p>o Diversiteit: invloed op consultvoering</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Spanningsklachten</p> <p>o Stemmingsklachten</p>	<p>Ouderen begeleiden</p>	<p>DM</p> <p>o CVRM</p>	

Jaar 1: keuzeonderwijs

PDS

Verdachte huidafwijkingen

Dermatologie

Moeheid

Oogheelkunde

Mictieklachten bij mannen

Hoofdpijn

Vaginale klachten

Duizeligheid

Beroerte

Medicatie bij DM

Diabetische voet

Organisaties huisartsenzorg

Diagnostische denkfouten

■ Samenwerking huisarts en bedrijfsarts

■ Gecombineerde terugkomdag met assistentes

● Interculturele communicatie

▲ Eigen balans

▲ Reflectiecurcus

Jaar 2: Chronische zorg-stage		Jaar 2: GGZ-stage		Jaar 2: SEH-stage	
Cursorisch	Stage	Cursorisch	Stage	Cursorisch	Stage
Dementie	DM, HVZ en COPD in het verpleeghuis CZ	Kinder- en jeugdpsychiatrie	Meelopen bij bestuur ■ Samenwerking 2e lijn GGZ	STARTclass II	Gezinsgeneeskunde
Decubitus		Zorgbehandelplan		● Gezinsgeneeskunde	
Probleemgedrag na hersenbeschadiging	Intercurrente ziekten CZ	Eetstoornissen kind		Pijn	Meelopen bij bestuur
Chronische neurologie		Angststoornissen		STARTclass II	
☐ Zorgbehandelplan 1, de patiënt centraal	☐ Gesprek palliatieve fase CZ	Depressie		Intoxicaties	
☐ Afstemming andere hulpverleners, ouderenzorg	Meelopen bij bestuur	Overspanning en burn-out		Spoedeisende somatiek: - acute buik - cardiaal - neurologie - acuut zieke kind - acute problemen zwangerschap en gynaecologie - KNO, oog, dermatologie - nefrologie - sportgeneeskunde	
Polyfarmacie	■ Samenwerking 2e lijn CZ	● Niet-medicamenteuze interventies		Delier	
○ Mantelzorg, familiegesprekken		Psychofarmaca DSM-V		Patiëntveiligheid	
Palliatieve zorg - inleiding, pijn - dyspnoe, ACP - gastro-intestinale symptomen - delier; palliatieve sedatie		● Verslaving		● Communicatie ☐ behandelbeperking	
Rouwbegeleiding		Suïcidepreventie		● Communicatie in spoedsituaties	
☐ Stervensbegeleiding		Acute psychiatrie: psychose		■ Samenwerking huisarts-specialist	
Euthanasie		Acute psychiatrie: dwang in de zorg		■ Keek op de week	
		Acute psychiatrie		* Kritisch lezen	
		Persoonlijkheidsstoornissen herkennen en bewerken		▲ Groepsevaluatie	
		Problem Solving Treatment		▲ Actief leren	
		Overdracht en tegenoverdracht			
		☐ Organisatie GGZ			
		● Gespreksvaardigheden: exploreren			
		● Communicatie met specifieke groepen			
		■ Keek op de week			
		* Kritisch lezen			
		▲ Actief leren			
		▲ Medische ethiek			
		▲ Groepsevaluatie			

Jaar 2: keuzeonderwijs
GGZ-stage
Eetstoornissen volwassenen
Persoonlijkheidsstoornissen herkennen en bewerken
SEH-stage
Endocrinologie
Medisch urgente uitslagen

Jaar 3: kwartaal 1		Jaar 3: kwartaal 2		Jaar 3: kwartaal 3		Jaar 3: kwartaal 4	
Cursorisch	Praktijk	Cursorisch	Praktijk	Cursorisch	Praktijk	Cursorisch	Praktijk
<ul style="list-style-type: none"> * Aanvullende diagnostiek en beslisregels Seksuologie Urgentie/triage Acute patiënt Chronische zorg: samen begeleiden van patiënten Oncologie 2 Zorgbehandelplan 2 Kindermishandeling bespreken Psychosociale consultvoering SOLK Sociale kaart palliatieve zorg Rouwbegeleiding Preventieve zorg 2-daagse Kwaliteitsmanagement Financiering huisartsenzorg Consultvoering Digitale consulten 360° feedback Actief leren Groepsevaluatie 	<ul style="list-style-type: none"> Diensten: - visites en tijdbewaking consulten Volgen chronische patiënt Zorgbehandelplan Samenwerking POH-O Polyfarmacie Risicogedrag puber Psychosociale consultvoering Spanningsklachten Stemmingsklachten SOLK: - Toolbox SOLK - sociale kaart Eigen patiënt begeleiden Continuïteit en zelfzorg arts Fractuurpreventie en osteoporose Public health Visie huisartsenzorg Verbeterplan Feedback Vergaderen Praktijkwebsite Online inzage patiëntendossier Consultvoering 	<ul style="list-style-type: none"> Acute patiënt Diabetes jaargesprek Farmacotherapie JGZ tweedaagse jaar 3 Psychosociale consultvoering Huisarts en POH-GGZ SOLK Gesprek levenseinde Kostenbewustzijn Kwaliteitsmanagement Samenwerking 1e lijn Interprofessioneel onderwijs Keek op de week Huisarts en wetenschap middag Supervisie Grensoverschrijdend handelen Aios-comodel LEOH Diversiteit: communicatie met acteur 	<ul style="list-style-type: none"> Diensten: Supervisie Jaargesprek DM Insulinetherapie Mantelzorg Praktijkondersteuner huisarts-jeugd Meelopen POH-GGZ Palliatieve zorg thuis (PaTz), palliatief consultatieteam en hospice Wijkscan Landelijke organisaties Samenwerking 1e lijn Diversiteit: sociale kaart 	<ul style="list-style-type: none"> Acute patiënt Organisatie zorg: protocollen, ketenzorg, spiegelinformatie Nazorg - overdracht Zorgbehoefte: complexiteit in de ouderenzorg Samenwerking jeugdzorg Interprofessioneel onderwijs - jeugd Persoonlijkheidsstoornissen SOLK Palliatieve zorg: een eigen patiënt begeleiden Gesprek euthanasie Gezondheidsbevordering Patiëntveiligheid Samenwerking 2e lijn Tuchtrecht Keek op de week Huisarts en wetenschap middag Medische ethiek Groepsevaluatie Supervisie Diversiteit: het cultureel interview 	<ul style="list-style-type: none"> Diensten: - bekwaamheidsverklaringen Zorgbehoefte, compassie in de ouderenzorg Gezinsgeneeskunde Gesprek euthanasie Gezondheidsbevordering Patiëntveiligheid 2e lijn opname- en ontslagberichten Samenwerking 2e lijn terugverwijzing Aios-comodel 	<ul style="list-style-type: none"> Acute patiënt AED-training Medicatie-overdracht Polyfarmacie Voor- en nadelen preventie-interventies Kwaliteitsmanagement Conflicthantering Interprofessioneel onderwijs Keek op de week Huisarts en wetenschap middag Diversiteit: specifieke morbiditeit bij migranten 	<ul style="list-style-type: none"> Fractuurpreventie Verantwoordelijkheid
		zelfstandige periode					

Jaar 3: keuzeonderwijs

Module Infectieziektes	Module Ouderenzorg	Module Management mensen
Module Seksuologie	Farmacotherapie	Module Management middelen
Module Aios in beweging	Hartfalen	Analyse praktijk: teamrollen
DVT en longembolie	* Ouderen: zorgbehandelplan (3), onderbouwing	E-health, mogelijkheden E-health en gebruik in de praktijk
Aanvullend onderzoek	Overgewicht kind	Loopbaanoriëntatie
Hand- en polsklachten	● Risicogedrag puber	■ Visie huisartsenzorg
Uro-/gynaecologie	≡ Gezinsgeneeskunde	Voorbereiding arbeidsmarkt
● Anticonceptie	Module Psychosociale consultvoering	● Analyse denkprocessen
De overgang	Partnermishandeling	■ Module Belangen, beeldvorming, bijgeloof en beïnvloeding
SOA	Psychotrauma	▲ Actief leren: planning
Module Chronische zorg	Lijnmodule Palliatieve zorg	▲ Eigen balans
Beroerte houdt je bezig	Expertisecentrum euthanasie	▲ Omgaan met agressie
Complicaties van oncologische behandeling	SCEN-arts	
Zeldzame ziekten	* Module Leefstijl als medicijn	
OWP Chronische nierschade/nierfunctiestoornissen	■ Gezondheidsbevordering	
	● Motiverende gespreksvoering	
	● Ongevraagd bespreken signalen	

Jaar 1 met toelichting

Jaar 1: kwartaal 1

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Praktijkcurriculum	Toelichting
* Standaarden: 1. De NHG-standaard	Achtergronden en ontwikkeling van NHG-standaarden. A.d.h.v. de NHG-standaard: OMA.	Vaardigheden	Praktijkonderwijs: vaardigheden leren in de praktijk.
* Standaarden: 2. Antibioticabeleid	Onderbouwing van beleidskeuzes in de NHG-standaard en in de spreekkamer. A.d.h.v. antibioticabeleid bij: hoesten, keelpijn, rhinosinusitis.	De NHG-standaard in het leergesprek	Praktijkonderwijs: de NHG-standaard in het leergesprek.
* Standaarden: 3. Bewegingsapparaat	Ratio van lichamelijk onderzoek bewegingsapparaat in de NHG-standaard en in de spreekkamer. In combinatie met educatieve toetsen onderzoek bewegingsapparaat.	Complicaties van BLWI	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Kleine kwalen	Varia aan kleine kwalen: kleine kwalenquiz.	CRP in de praktijk	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Introductie: visitetas, ADEPD	ADEPD theorie, wetgeving OPEN, visitetas.	Trommelvliesbuisjes	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Introductie: vaardigheden	Basisvaardigheden: oog en KNO, hart-longen, reanimatie.	Aspecifieke lage rugpijn	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
▲ Reflectie m.b.v. spiegel-informatie	Kennismaken met spiegelinformatie.	Artrose	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Introductie spoedzorg: urgentie en triage	Urgentie en triage met de NHG triagewijzer.	Schouderklachten	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
STARTclass I	Landelijke cursus. Stevige basis in het ABCDE-denken en -handelen.	Traumatische knieproblemen	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Juridische kaders spoedzorg	Wet- en regelgeving rondom spoedzorg.	Visites spoed	Praktijkonderwijs. Voorbereiding op en afspraken maken over spoedvisites in de praktijk.
Acuut ziek kind	Triage, alarmsymptomen bij kinderen met koorts, benadering van het zieke kind, voorlichting aan ouders.	Diensten: eerste dienst op de HAP	Praktijkonderwijs. Hoe ziet het werken op de HAP eruit?
● Consultvoering	Basisconsultvaardigheden (reeks van onderwijsprogramma's).	Diensten: HAP-assistent, samenwerking, overdracht	Praktijkonderwijs. Meelopen HAP-assistente. Samenwerking met assistentes. Overdracht tussen HAP en dagpraktijk.
■ Samenwerken 1e lijn	Sociale kaart. Praktijkopdracht: meelopen/kennismaken apotheker en fysiotherapeut en andere disciplines.	Online inzage patiëntendossiers	Praktijkonderwijs over OPEN.
* Introductie: EBM	Inleiding in Evidence Based Medicine.	● Consultvoering	Praktijkonderwijs: bespreken consultvideo's en -observaties in het leergesprek.
▲ Actief leren	Leeragenda en leergesprek. Curriculum.	● Observatie telefonisch consult	Praktijkonderwijs over specifieke communicatieve vaardigheden bij telefonisch consult.
		■ HIS en internet	Praktijkintroductie: systematisch gebruikmaken van het HIS; registreren volgens ADEPD.
		■ De taken van de assistente	Praktijkintroductie: meelopen met de assistente; werkzaamheden; aan de telefoon.
		■ Samenwerking in eigen praktijk	Praktijkintroductie: kennismaking met andere disciplines/samenwerkingspartners, meeloopschema POH's, FTO, wijkzorgoverleg.
		* EBM-logboek	Praktijkonderwijs: logboek bijhouden: vragen uit de praktijk verzamelen en uitzoeken.

Jaar 1: kwartaal 2

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Praktijkcurriculum	Toelichting
* Standaarden: 4. De waarde van diagnostiek	Interpretatie en betekenis van testuitslagen, aan de hand van diagnostiek bij UWI.	Anamnese	Praktijkonderwijs: opleider observeert medisch-technisch anamnese. Vergelijken met de theorie (bv NHG-standaard).
Standaarden: 5. Het pluis/niet-pluisgevoel	Het pluis/niet-pluisgevoel aan de hand van pijn op de borst, AP/ACS.	Diagnostiek SOA	Praktijkonderwijs medisch.
Vaardigheden on demand	Onderzoek met proefpersoon: VT, mammae, RT en mannelijk genitaal. Eigen lacunes opvullen, on demand.	Dipslide	Praktijkonderwijs medisch.
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.	Diensten: meelopen chauffeur	Praktijkonderwijs: taak van en samenwerking met chauffeur HAP.
DM	Toepassen theorie NHG-standaard bij eigen individuele patiënten.	Diensten: verschillen HAP/praktijk	Praktijkonderwijs: patiëntenaanbod en werkwijze op HAP versus dagpraktijk.
≡ CVRM	Toepassen theorie NHG-standaard bij eigen individuele patiënten.	ABCDE	Praktijkonderwijs: werken met ABCDE in dagpraktijk en ANW-diensten
Astma / COPD	Toepassen theorie NHG-standaard bij eigen individuele patiënten.	Adopteer patiënten 3x3	Praktijkonderwijs: leerplan chronische zorg en patiënten uit de ketenzorg (DM, CVRM, COPD) zelf vervolgen.
Buikproblemen bij kinderen	Verdieping NHG-standaarden: buikpijn bij kind; obstipatie; voedselovergevoeligheid; bedplassen.	Farmacotherapie bij kinderen	Praktijkonderwijs: medicatie voorschrijven aan kinderen.
Farmacotherapie bij kinderen	Farmacotherapie bij kinderen; off-label voorschrijven.	Acute psychiatrische ziektebeelden	Praktijkonderwijs over het herkennen van acute psychiatrische ziektebeelden.
Leefstijl verkennen	Leefstijl bij chronische ziekte; motivational interviewing.	Suïciderisico	Praktijkonderwijs over suïciderisico, observeren opleider.
Kosten spreekuur	Kosten van medisch handelen: meest voorkomende diagnostiek en interventies.	Leefstijl verkennen	Praktijkonderwijs over het leefstijlgesprek.
Consultvoering	Voorlichting, advies en informatie; tijdsbewaking; analyse denkprocessen.	Griepvaccinatie	Praktijkonderwijs over de organisatie van vaccinaties in de huisartspraktijk.
Slecht nieuws	Oefenen slecht nieuwsgesprek, met acteur.	Praktijkwebsite	Praktijkonderwijs over de mogelijkheden van de praktijkwebsite.
* EBM 2-daagse	Basiskennis EBM, toepassen EBM.	Herhaalreceptuur	Praktijkonderwijs over de processen rond medicatie voorschrijven en herhalen.
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen; n.a.v. EBM-logboek in de praktijk.	Kosten spreekuur	Praktijkonderwijs ter bewustwording van kosten van de meest voorkomende diagnostiek en interventies. Hoeveel zorgkosten maak jij in één spreekuur?
* Referaten	Referaten naar aanleiding van een EBM-vraag uit de praktijk.	Consultvoering	Praktijkonderwijs: bespreken consultvideo's en -observaties in het leergesprek.
▲ Groepsevaluatie	Stilstaan bij groepsproces, onderwijs en begeleiding.	LEO <h>h</h>	Landelijke evaluatie opleiders huisartsgeneeskunde: bespreken feedback van aios aan opleider
▲ LEO <h>h</h>	Landelijke Evaluatie Opleiders huisartsgeneeskunde: voorbespreken feedback aan opleider.	* EBM-logboek	Praktijkonderwijs: logboek bijhouden: vragen uit de praktijk verzamelen en uitzoeken.
▲ Actief leren	Leerstijlen, leercirkel en leerplannen.		
▲ Feedback geven en ontvangen	Regels van feedback en oefenen met het geven en ontvangen van feedback.		
≡ Diversiteit: introductie	Introductie van het onderwerp diversiteit met de diversiteitscirkel.		

Jaar 1: kwartaal 3

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Praktijkcurriculum	Toelichting
* Standaarden: 6. De standaard in de praktijk	Beleid is mede afhankelijk van patiëntfactoren, hoe ga je hiermee om in het consult? Implementatie van nieuwe/vernieuwde NHG-standaard in de praktijk.	Diensten: observatie regiearts	Praktijkonderwijs: meekijken met regiearts, taak regiearts leren kennen, fiattering, triage en beoordeling wel of geen visite.
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.	ABCDE	Praktijkonderwijs: werken met ABCDE in dagpraktijk en ANW-diensten
Introductie ouderengeneeskunde	Introductie SFMPC, geriatrisch onderzoek, behandeldoel en zorgvraag oudere patiënt, aandacht voor intercurrente ziekten en proactieve aanpak daarvan.	Ontslagen patiënt	Praktijkonderwijs: nazorg na opname in het ziekenhuis.
Gezinsgeneeskunde	Rol en invloed van systeem (ouders, brussen); ziektegedrag en leefgewoonten; rol van de huisarts.	Ouderen begeleiden	Praktijkopdracht: bij oudere patiënt met multimorbiditeit de problematiek systematisch in kaart brengen met behulp van het SMFPC-model.
Communicatie kind/puber	Communicatie met kinderen van verschillende leeftijden.	Communicatie kind/puber	Praktijkonderwijs over communicatie met kinderen van verschillende leeftijden.
Verslaving	Signaleren, bespreekbaar maken verslavingsproblematiek.	Astma kind	Praktijkonderwijs medisch.
Persoonlijkheidsstoornis	Herkennen bijzondere persoonlijkheden, invloed persoonlijkheid op interactie.	Overgewicht signaleren	Praktijkonderwijs over het signaleren en bespreekbaar maken van overgewicht.
Palliatieve zorg jaar 1: een introductie	De vier dimensies van palliatieve zorg; introductie palliatieve zorg.	Opvoedingsproblematiek	Praktijkonderwijs: opvoedingsproblemen, sociale kaart praktijk, samenwerking POH/JGZ/GGZ.
* Oncologie 1	Screening/diagnostiek in de oncologie.	Spanningsklachten	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Kennismaking praktijkmanagement	Wat komt er kijken bij praktijkmanagement? Een introductie.	Stemmingsklachten	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Kennismaking huisartsenland	Spelers in het veld; introductie financiering huisartsenzorg.	SOLK	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Patiëntveiligheid	Patiëntveiligheid; analyseren eigen incidenten	Kwaliteitsbeleid	Praktijkonderwijs: hoe geeft de praktijk vorm aan kwaliteitsbeleid (bv accreditatie)?
Consultvoering	Arts-patiëntcommunicatie in context: laaggeletterdheid	Regionale organisaties	Praktijkonderwijs: regionale organisaties die relevant zijn voor de huisarts.
Roos van Leary	Theorie en toepassen Roos van Leary.	Timemanagement	Praktijkonderwijs: analyse eigen tijdsbesteding op de werkdag.
Beroepsgeheim	Juridische kaders beroepsgeheim.	Consultvoering	Praktijkonderwijs: bespreken consultvideo's en -observaties in het leergesprek.
Na het overlijden	Lijkschouw; keuzeonderdeel donatie.	* EBM-logboek	Praktijkonderwijs: logboek bijhouden: vragen uit de praktijk verzamelen en uitzoeken.
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen; n.a.v. EBM-logboek in de praktijk.		
* Referaten	Referaten naar aanleiding van een EBM-vraag uit de praktijk.		
Actief leren	E-portfolio, leerplannen, ComBel.		

Jaar 1: kwartaal 4

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Praktijkcurriculum	Toelichting
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.	Diensten: tijdbewaking spoed	Praktijkonderwijs over de tijdsbewaking tijdens consulten en visites in de dienst.
DM	Medisch onderwijs; verdieping door kaderhuisarts.	Diensten: bekwaamheidsverklaring consultarts	Praktijkonderwijs. Aan het eind van het eerste jaar wordt verwacht dat aios aan voorwaarden bekwaamheidsverklaring consultarts voldoet.
CVRM, HVZ	Medisch onderwijs; verdieping door kaderhuisarts.	ABCDE	Praktijkonderwijs: werken met ABCDE in dagpraktijk en ANW-diensten
Astma/COPD	Medisch onderwijs; verdieping door kaderhuisarts.	TIA/CVA	Praktijkonderwijs medisch.
Spirometrie	Medisch onderwijs; verdieping door kaderhuisarts.	PAV	Praktijkonderwijs medisch.
Rapportage zeldzame ziekten	Zeldzame ziekte: beleving van de patiënt.	Astma/COPD: inhalatietechniek	Praktijkonderwijs over inhalatiemedicatie, toedieningsvormen en inhalatietechniek, met POH-S of apotheker.
JGZ tweedaagse jaar 1	Ontwikkelingsonderzoek; motorische ontwikkeling; voeding en groei; gehoor en taal/spraak.	Intercurrente ziekten	Praktijkonderwijs naar aanleiding van een oudere patiënt met multimorbiditeit en intercurrente ziekte.
Huisarts en de POH GGZ	Taken en verantwoordelijkheden van huisarts en POH-GGZ.	Samenwerking JGZ	Praktijkonderwijs: de rol van de JGZ en kennismaking met de JGZ.
(H)erkennen SOLK	SOLK herkennen, erkennen.	Signaleren kindermishandeling	Praktijkonderwijs over de signalen van mogelijke kindermishandeling.
Ongevraagd bespreken signalen	Communicatieve aspecten bij bespreken ongezonde leefstijl.	Meelopen met POH GGZ	Praktijkopdracht. Dagdeel meelopen POH-ggz, observeren psychosociale consulten.
Motiverende gespreksvoering	Motiverende gespreksvoering: theorie en oefenen.	Ongevraagd bespreken signalen	Praktijkonderwijs over het signaleren van ongezond gedrag en dit bespreekbaar maken.
360° feedback	Nabespreken ontvangen feedback van collega's en medewerkers en patiënten.	Bevolkingsonderzoek	Praktijkonderwijs over doel en opzet van bevolkingsonderzoeken baarmoederhalskanker, borstkanker en darmkanker.
Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen; n.a.v. EBM-logboek in de praktijk	Genetica	Praktijkonderwijs over erfelijke aandoeningen en de rol van de huisarts.
Medische ethiek	Inleiding op medische ethiek.	Preconceptie	Praktijkonderwijs over preconceptiezorg en verwijsmogelijkheden.
Onderwijs geven	Zelf onderwijs geven en maken.	Consultvoering	Praktijkonderwijs: bespreken consultvideo's en -observaties in het leergesprek.
		EBM-logboek	Praktijkonderwijs: logboek bijhouden: vragen uit de praktijk verzamelen en uitzoeken.
		Diversiteit: invloed op consultvoering	Praktijkonderwijs over het consult met een patiënt met een andere achtergrond.

Jaar 1: keuze-onderwijs

Cursorisch onderwijs	Toelichting
PDS	Klachtenpatroon bij prikkelbare darmsyndroom; de waarde van diagnostiek; mogelijkheden voor interventies en begeleiding.
Verdachte huidafwijkingen	Diagnostiek en behandeling van benigne, premaligne en maligne huidtumoren.
Dermatologie	Diagnostiek en behandeling van dermatologische aandoeningen.
Moeheid	Hulpvraag, anamnese, diagnostiek en begeleiding bij moeheidsklachten.
Oogheelkunde	Diagnostiek, behandeling en verwijzindicaties bij oogheekundige aandoeningen.
Mictieklachten bij mannen	Differentiaaldiagnose en beleid bij aspecifieke mictieklachten bij mannen; vroegdiagnostiek prostaatacarcinoom.
Hoofdpijn	De meest voorkomende soorten hoofdpijn.
Vaginale klachten	Diagnostiek bij fluor vaginalis en vaginale klachten.
Duizeligheid	Onderscheid maken tussen de verschillende diagnoses bij duizeligheid.
Beroerte	Medisch onderwijs.
Medicatie bij DM	Medisch onderwijs door kaderhuisarts.
Diabetische voet	Medisch onderwijs door kaderhuisarts.
Organisaties huisartsenzorg	Overzicht van organisaties van/voor huisartsen.
Diagnostische denkfouten	Denkfouten; human factors.
■ Samenwerking huisarts en bedrijfsarts	Aandacht voor arbeidsgerelateerde klachten. Externe docent (bedrijfsarts).
■ Gecombineerde terugkomdag met assistentes	Elkaars kwaliteiten kennen en samenwerking bevorderen, verbinding creëren.
● Interculturele communicatie	Externe docent (geestelijk verzorger).
▲ Eigen balans	Bevorderen van een goede werk/privébalans en voorkomen van overspanning bij jezelf.
▲ Reflectie cursus	Cursus om je reflectievaardigheden te verbeteren. Individueel aanmelden op advies van groepsdocent/opleider.

Jaar 2 met toelichting

Jaar 2: CZ-stage

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Stage	Toelichting
Dementie	Herkennen verschillende typen dementie, taak van de huisarts in diagnostiek en begeleiding.	DM, HVZ en COPD in het verpleeghuis CZ	Praktijkonderwijs: chronische zorg bij kwetsbare patiënt, waar wijk je af van de standaard en waarom?
Decubitus	Herkennen (risicofactoren voor) decubitus; behandeling.	Zorgbehandelplan	Praktijkopdracht: multidisciplinair zorgbehandelplan opstellen en evalueren
Probleemgedrag na hersenbeschadiging	Verklaring en aanpak van probleemgedrag na NAH. Externe docent.	Intercurrente ziekten CZ	Praktijkonderwijs: adopteer 3 patiënten met multimorbiditeit en een intercurrente ziekte.
Chronische neurologie	Verschiedende neurologische ziektebeelden, waaronder Parkinson, MS, en ALS.	≡ Gesprek palliatieve fase CZ	Praktijkonderwijs dat handvatten biedt voor het gesprek over de palliatieve fase.
≡ Zorgbehandelplan 1, de patiënt centraal	Zorgbehandelplan van eigen patiënt; SFMPC-model; afstemming met patiënt staat centraal.	Meelopen bij bestuur	Praktijkonderwijs: dagdeel meelopen met bestuur.
▢ Afstemming andere hulpverleners, ouderenzorg	Takenpakket SOG, samenwerking met SOG; indicatiestelling door CIZ.	■ Samenwerking 2e lijn CZ	Praktijkonderwijs over de samenwerking tussen de huisarts en de SOG.
Polyfarmacie	Farmacotherapie voor ouderen; polyfarmacie; STRIP; medicatiebeoordeling.		
○ Mantelzorg, familiegesprekken	Familiegesprekken; aandacht voor mantelzorgers.		
Palliatieve zorg tkd 1: inleiding, pijn	Inleiding palliatieve zorg en palliatief redeneren; pijn in de palliatieve fase.		
Palliatieve zorg tkd 2: dyspnoe, ACP	Dyspnoe in de palliatieve fase; advance care planning.		
Palliatieve zorg tkd 3: gastro-intestinale symptomen	Gastro-intestinale symptomen in de palliatieve fase: misselijkheid, braken, ileus. Ascitesdrainage.		
Palliatieve zorg tkd 4: delier; palliatieve sedatie	Delier in de palliatieve fase; palliatieve sedatie.		
Rouwbegeleiding	Wat is rouw, diverse vormen van verlies; wetenschappelijke inzichten. Eigen attitude en reacties.		
≡ Stervensbegeleiding	Omgaan met een naderend levenseinde door patiënt en huisarts.		
Euthanasie (eerste deel)	Dilemma's rondom het levenseinde, eigen attitude.		
Euthanasie (tweede deel)	Wettelijk kader; procedure; uitvoering van euthanasie.		
■ WGBO en wilsbekwaamheid	Juridische kaders van de WGBO en beoordeling wilsbekwaamheid. Externe docent (jurist).		
■ Discipline-overstijgend onderwijs: samenwerking ouderengeneeskunde	Interdisciplinair onderwijs over de samenwerking tussen de huisarts, SOG en de geriater. Aan de hand van thema's zoals vallen, geheugenstoornissen, probleemgedrag.		
■ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.		
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen. EBM-docent.		
▲ Groepsevaluatie	Groeps- en procesevaluatie.		
▲ Medische ethiek	Niet schaden; weldoen. Wanneer kun je afzien van behandeling? Externe docent (ethicus).		
▲ Actief leren	Leerdoelen en leerplannen.		

Jaar 2: GGZ-stage			
Cursorisch onderwijs	Toelichting	Stage	Toelichting
Kinder- en jeugdpsychiatrie	Kinder- en jeugdpsychiatrie: angst/depressie, gedragsstoornissen, KOPP.	Meelopen bij bestuur	Praktijkonderwijs: dagdeel meelopen met bestuur.
● Gezinsgeneeskunde	Rol en invloed van systeem (ouders, brussen); ziektegedrag en leefgewoonten.	■ Samenwerking 2e lijn GGZ	Praktijkonderwijs over de samenwerking binnen de GGZ.
Eetstoornissen kind	Eetstoornissen bij kinderen.		
Angststoornissen	Angststoornissen diagnosticeren; psycho-educatie met behulp van de angstcirkel; behandelopties.		
Depressie	Onderscheid tussen spanningsklachten en stemmingsstoornissen; handvatten voor de begeleiding bij lichte depressie; behandelplan opstellen; verwijzen.		
Overspanning en burn-out	Beschermende factoren en valkuilen, psycho-educatie, diagnostiek.		
● Niet-medicamenteuze interventies in de huisartsenpraktijk	Niet-medicamenteuze interventies bij psychische klachten. Externe docent (psychiater)		
Psychofarmaca	Meer grip krijgen op werking en bijwerking van verschillende psychofarmaca.		
DSM-V	Hoe zit de DSM-5 in elkaar en wat moet je hiervan weten?		
● Verslaving	Motiverende gesprekstechnieken bij alcoholverslaving.		
Suïcidepreventie	Risicofactoren voor suïcide, gesprekstechnieken bij suïcidepreventie.		
Acute psychiatrie: psychose	Kennis over psychotisch gedrag, inschatten ernst, en inzetten passende zorg.		
Acute psychiatrie: dwang in de zorg	Wettelijke kaders bij dwang in de zorg: Wvvgz en Wzd. Externe docent (jurist).		
Acute psychiatrie	Handelen bij acute psychiatrische ziektebeelden. Externe docent (psychiater)		
Persoonlijkheidsstoornissen herkennen en bewerken	Verschillende clusters persoonlijkheidsstoornissen; herkennen, signaleren, en je ertoe verhouden.		
Problem Solving Treatment (PST)	Korte psychologische benadering, ontwikkeld voor de 1e lijn.		
Overdracht en tegenoverdracht	Overdracht/tegenoverdracht in lastig lopende consulten.		
≡ Organisatie GGZ	De verschillende echelons in de GGZ.		
● Gesprekvaardigheden: exploreren	Herhalen en verdiepen van communicatieve vaardigheden: exploreren.		
● Communicatie met specifieke groepen	Ingewikkeld consult (psychiatrie, verslaving) met acteur.		
■ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.		
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen. EBM-docent		
▲ Actief leren	Leerdoelen en leerplannen.		
▲ Medische ethiek	Thema: autonomie. Externe docent (ethicus).		
▲ Groepsevaluatie	Groeps- en procesevaluatie.		

Jaar 2: keuze-onderwijs GGZ-stage	
Eetstoornissen volwassenen	Eetstoornissen bij volwassenen.
Persoonlijkheidsstoornissen herkennen en bewerken	Verdieping. Externe docent (psychiater en/of kaderhuisarts GGZ).

Jaar 2: Ziekenhuis-stage

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Stage	Toelichting
STARTclass II	Landelijke cursus ter voorbereiding op de klinische stage. ABCDE-benadering bij spoedgevallen; traumaopvang; beoordeling van ECG en röntgenfoto's.	Gezinsgeneeskunde	Praktijkonderwijs over het gezin tijdens een opname.
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 2.	Meelopen bij bestuur	Praktijkonderwijs: dagdeel meelopen met bestuur.
Pijn	Theoretische achtergronden en aanpak van acute en chronische pijn.		
Intoxicaties	Herkennen intoxicaties; behandeling.		
Spoedeisende somatiek: acute buik	Acute buik in de huisartsenpraktijk.		
Spoedeisende somatiek: cardiaal	Ritmestoornissen; cardiale ziektebeelden met pijn op de borst (niet ACS); cardiale dyspnoe.		
Spoedeisende somatiek: neurologie	Spoedeisende neurologie: trauma capitis; acute hoofdpijn.		
Spoedeisende somatiek: acuut ziek kind	Minder vaak voorkomende, ernstige, acute ziektebeelden bij kinderen.		
Spoedeisende somatiek: acute problemen zwangerschap en gynaecologie	Acute buikpijn in de zwangerschap; zwangerschapsdermatosen; medicatie bij zwangeren; acute gynaecologie.		
Spoedeisende somatiek: KNO, oog, dermatologie	Acute oogheelkundige problemen; Bells palsy; sudden deafness; epiglottitis; acute dermatologie.		
Spoedeisende somatiek: nefrologie	Medisch handelen bij acute en chronische nierschade. Externe docent (nefroloog).		
Spoedeisende somatiek: sportgeneeskunde	Blessures knie en schouder; het lichamelijk onderzoek. Externe docent (sportarts).		
Delier	Herkenning en behandeling van delier.		
Patiëntveiligheid	Klachtrecht; omgaan met klachten.		
● Communicatie behandelbeperking	Hoe bespreek je wensen van de patiënt, bijvoorbeeld over het reanimatiebeleid?		
● Communicatie in spoedsituaties	Specifieke communicatieve vaardigheden in spoedsituaties.		
■ Samenwerking huisarts-specialist	Valkuilen en tips en beoordelen van verwijsbrieven.		
■ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.		
* Kritisch lezen	Wetenschappelijk artikel lezen. EBM-docent		
▲ Groepsevaluatie	Groeps- en procesevaluatie.		
▲ Actief leren	Leerdoelen en leerplannen.		

Jaar 2: keuze-onderwijs ziekenhuis-stage

Endocrinologie	Schildklierstoornissen; ontregelde diabetes; zeldzamere endocrinologische ziektebeelden zoals de ziekte van Addison en Cushing.
Medisch urgente uitslagen	Interpretatie van en beleid bij (spoed) afwijkende labuitslagen.

Jaar 3 met toelichting

Jaar 3: kwartaal 1

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Praktijkcurriculum	Toelichting
* Aanvullende diagnostiek en beslisregels	Wetenschappelijke blik op de waarde van aanvullende diagnostiek en diagnostische beslisregels.	Diensten: visites en tijdbewaking consulten	Praktijkonderwijs over tijdbewaking in ANW-consulten en visites.
Seksuologie	Bespreken van seksuele problemen en de seksuele anamnese.	Volgen chronische patiënt	Volgen enkele patiënten met niet-geprotocolleerde chronische ziekte (Parkinson, reuma, etc.).
Urgentie/triage	De rol van de telefoonarts, met name bij triage.	Zorgbehandelplan	Praktijkopdracht: opstellen, monitoren en evalueren zorgbehandelplan. Gezondheidsperspectief individuele patiënt staat centraal.
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.	Samenwerking POH-O	Praktijkonderwijs over de rol van de POH-ouderen.
Chronische zorg: samen begeleiden van patiënten	De organisatie van niet-geprotocolleerde en ketenzorg in de praktijk.	Polyfarmacie	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Oncologie 2	De rol van de huisarts in de diagnostische fase, de behandelfase, en bij de nazorg.	Risicogedrag puber	Praktijkonderwijs over het signaleren en bespreekbaar maken van risicogedrag bij pubers.
Zorgbehandelplan 2	Zorgbehandelplan, complexe multimorbiditeit.	Psychosociale consultvoering	Consultvideo's psychosociale consultvoering. Praktijkopdracht.
Kindermishandeling bespreken	Kindermishandeling signaleren en bespreekbaar maken.	Spanningsklachten	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Psychosociale consultvoering	Uitleg gespreksmodellen psychosociale consultvoering.	Stemmingsklachten	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
SOLK (tkd 1)	Benadering van patiënten met SOLK.	SOLK	Consultvideo's SOLK. Praktijkopdracht.
Sociale kaart palliatieve zorg	Palliatieve zorg, organisaties en hulpverleners in de 0e, 1e en 2e lijn.	Toolbox SOLK	Praktijkonderwijs over diverse hulpmiddelen bij de benadering van SOLK.
Rouwbegeleiding	Begeleiding bij rouw; rouw bij kinderen.	SOLK: sociale kaart	Praktijkonderwijs over de verwijsmogelijkheden bij SOLK.
Preventieve zorg 2-daagse.	Landelijk onderwijs over preventie en genetica en farmacogenetica.	Eigen patiënt begeleiden	Praktijkopdracht: eigen palliatieve patiënt begeleiden.
Kwaliteitsmanagement (tkd 1)	Kwaliteitscirkel en kwaliteitsmanagement; introductie verbeterplan.	Continuïteit en zelfzorg arts; continue zorg palliatieve fase	Praktijkonderwijs over continuïteit van zorg en bereikbaarheid voor palliatieve patiënten.
Kwaliteitsmanagement (tkd 2)	Kwaliteitsmanagement: keuze verbeterplan.	Fractuurpreventie en osteoporose	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
Financiering huisartsenzorg	Zorgverzekeringsstelsel; financiering huisartsenzorg.	Public health	Praktijkonderwijs: gezondheid praktijkpopulatie in kaart brengen; samenwerking met de GGD.
Consultvoering	Opfrissen basisconsultvoering met eigen consultvideo's.	Visie huisartsenzorg	Praktijkonderwijs over je eigen visie op de huisartsenzorg.
Digitale consulten	Aandachtspunten bij het afhandelen van e-consulten.	Verbeterplan	Praktijkopdracht. Verbeterplan opstellen en uitvoeren passend binnen het kwaliteitsbeleid van de praktijk.
360° feedback	Bespreken feedback van assistente, patiënt, collega-aios, opleider, andere huisarts.	Feedback	Personeelsbeleid, mee voorbereiden van functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken, zo mogelijk aanwezig zijn ofwel zelf voeren onder supervisie.
Actief leren: start jaar 3	Leerdoelen en leerplannen.	Vergaderen	Actieve rol in vergadering nemen, bv HOED of maatschapsvergadering of werkoverleg; als voorzitter fungeren en nabespreken met opleider
Groepsevaluatie	Groeps- en procesevaluatie.	Praktijkwebsite	Praktijkonderwijs over de mogelijkheden van de praktijkwebsite.
		Online inzage patiëntendossier	Praktijkonderwijs over OPEN.
		Consultvoering	Praktijkopdracht: consultvideo's, opfrissen basisconsultvoering.

Jaar 3: kwartaal 2

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Praktijkcurriculum	Toelichting
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.	Diensten: Supervisie	Praktijkonderwijs over supervisor-rol (regiearts/telefoonarts) op de HAP.
Diabetes jaargesprek	DM jaarcontrole vs. jaargesprek.	Jaargesprek DM	Praktijkonderwijs over het diabetesjaargesprek.
Farmacotherapie	Korte herhaling STRIP, kinetiek, deprescribing en casuïstiek medicatiebeoordeling.	Insulinetherapie	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
JGZ tweedaagse jaar 3	Psychosociale ontwikkeling; kinderpsychiatrie; visus, kinderorthopedie; kinderourologie; kindermishandeling; kinderdermatologie; klinische genetica; kindercardiologie.	Mantelzorg	Praktijkonderwijs: gesprek met mantelzorgers van een eigen patiënt.
Psychosociale consultvoering	Explorerend gesprek; gespreksmodellen; eigen consultvideo's bespreken.	Praktijkondersteuner huisarts-jeugd	Praktijkonderwijs over de rol van de POH-jeugd.
Huisarts en POH-GGZ	Meelopen met POH-ggz en een eigen patiënt volgen.	Meelopen POH-GGZ	Praktijkopdracht: eigen patiënt met psychosociale problematiek bij de POH-ggz volgen.
SOLK (tkd 2)	Consulvideo's over SOLK bespreken.	Palliatieve zorg thuis (PaTz), palliatief consultatieteam en hospice	Praktijkonderwijs ter kennismaking PaTz team en hospice.
Gesprek levenseinde	Gesprek over wensen rond het levenseinde.	Wijkscan	Praktijkonderwijs over lokale preventieprojecten.
Kostenbewustzijn	Kosten van medisch handelen.	Landelijke organisaties	Praktijkonderwijs over landelijke organisaties die relevant zijn voor de huisarts.
Kwaliteitsmanagement (tkd 3)	Kwaliteitsmanagement: voortgang verbeterplan.	Samenwerking 1e lijn	Praktijkopdracht: kennismaken en evt. meelopen met andere disciplines, POH's, FTO, wijkoverleg.
Samenwerking 1e lijn	Sociale kaart.	Diversiteit: sociale kaart	Praktijkonderwijs over de sociale kaart.
Interprofessioneel onderwijs	Communicatie en samenwerking, onderwijs met aios andere specialismen.		
Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.		
Huisarts en wetenschap middag	Expert-docent EBM, actualiteit of andere ontwikkelingen in de medische wetenschap.		
Supervisie	Reflectie op persoonlijk functioneren en professioneel handelen in kleine groepjes onder begeleiding van een supervisor.		
Grensoverschrijdend handelen	Grensoverschrijdend handelen jegens patiënten; jegens collega's.		
Aios-comodel	Begeleiding van coassistenten.		
LEOH	Landelijke Evaluatie Opleiders huisartsgeneeskunde: voorbespreken feedback aan opleider.		
Diversiteit: communicatie met acteur	Communicatie oefenen met acteur: andere culturen, verstandelijke beperking.		

Jaar 3: kwartaal 3

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Praktijkcurriculum	Toelichting
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.	Diensten: bekwaamheidsverklaringen	Praktijkonderwijs: bekwaamheidsverklaringen visitearts en regiearts moeten voor het eind van het jaar behaald worden.
Organisatie zorg: protocollen, ketenzorg, spiegelinformatie	Praktijkorganisatie chronische zorg en ketenzorg. Wat kun je met data en spiegelinformatie?	Zorgbehoefte, compassie in de ouderenzorg	Praktijkonderwijs over casuïstiek van oudere patiënten: patiënt centraal, zin en onzin van behandelen, compassie.
Nazorg - overdracht	Communicatie met de 2e lijn.	Gezinsgeneeskunde	Praktijkonderwijs: complexe gezinnen.
□ Zorgbehoefte: complexiteit in de ouderenzorg	Casuïstiekbespreking; niet-lineair complexiteitsdenken.	● Gesprek euthanasie	Praktijkonderwijs: oefen het gesprek over euthanasie.
■ Samenwerking jeugdzorg	Sociale kaart jeugdzorg.	■ Gezondheidsbevordering	Praktijkonderwijs over gezondheidsbevordering.
■ Interprofessioneel onderwijs - jeugd	Inhoudelijk onderwijs kindergeneeskunde, onderwijs samen met aios andere specialismen.	▲ Patiëntveiligheid	Praktijkopdracht: aansluiten bij de VIM-commissie.
Persoonlijkheidsstoornissen	Persoonlijkheidsstoornissen, nuanceren en relativeren.	■ 2e lijn opname en ontslagberichten	Praktijkonderwijs over opname/ontslag.
SOLK (tkd 3)	Consultvideo's over SOLK bespreken.	■ Samenwerking 2e lijn terugverwijzing	Praktijkonderwijs over samenwerking met de specialist: wanneer bel jij de specialist?
● Palliatieve zorg: een eigen patiënt begeleiden	Presentatie eigen palliatieve casus.	▲ Aios-comodel	Begeleiden van coassistent in de praktijk.
● Gesprek euthanasie	Gesprek over euthanasie: wens patiënt, eigen standpunt bespreken met patiënt.		
■ Gezondheidsbevordering	Gezondheidsbevorderend denken.		
▲ Patiëntveiligheid	Analyse eigen incident; disclosure incident oefenen met acteur; gesprek met collega's na een incident.		
▲ Samenwerking 2e lijn	Verwijzingen; opname-/ontslagberichten.		
■ Tuchtrect (1)	Tuchtrect. Externe docent (juridisch).		
■ Tuchtrect (2)	Bezoek tuchtcollege.		
■ Tuchtrect (3)	Nabespreken tuchtzaak, bespreken uitspraak.		
■ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.		
* Huisarts en wetenschap middag	Expert-docent EBM, actualiteit of andere ontwikkelingen in de medische wetenschap.		
▲ Medische ethiek	Thema: rechtvaardigheid. Externe docent (ethicus).		
▲ Medische ethiek	Thema: de goede huisarts. Externe docent (ethicus).		
▲ Groepsevaluatie	Groeps- en procesevaluatie.		
▲ Supervisie	Reflectie op persoonlijk functioneren en professioneel handelen in kleine groepjes onder begeleiding van een supervisor.		
≡ Diversiteit: het cultureel interview	Cultureel interview, praktijkopdracht.		

Jaar 3: kwartaal 4

Cursorisch onderwijs	Toelichting	Praktijkcurriculum	Toelichting
Acute patiënt	Presentatie acute casus door aiosgroep jaar 3.	Fractuurpreventie	Medisch-inhoudelijk praktijkonderwijs.
AED-training	AED-training, met certificaat. Externe docent.	▲ Verantwoordelijkheid	Praktijkonderwijs over je eigen grenzen in je verantwoordelijkheden als huisarts; LHV-aanbodwijzer.
Medicatieoverdracht	Regels omtrent medicatieoverdracht; medicatieveiligheid.		
Polyfarmacie	Opfrissen theorie; STRIP en START- en STOPP-criteria.		
Voor- en nadelen preventie interventies	Interventies in de preventieve zorg.		
Kwaliteitsmanagement (tkd 4)	Presentatie verbeterplannen.		
● Conflicthantering	Conflicten met patiënten; escaleren en de-escaleren; oefenen.		
■ Interprofessioneel onderwijs	Inhoudelijk onderwijs samen met aios andere specialismen.		
■ Keek op de week	Maatschappelijk, actueel onderwerp, presentatie door aios.		
* Huisarts en wetenschap middag	Expert-docent EBM, actualiteit of andere ontwikkelingen in de medische wetenschap.		
☰ Diversiteit: specifieke morbiditeit bij migranten	Diverse ziektebeelden die specifiek zijn voor migranten.		

Jaar 3: Keuze-onderwijs

Module Infectieziektes	Infectieziekten en public health; casuïstiek reizigersgeneeskunde; capita selecta infectieziekten.
Module Seksuologie	Het seksuologisch consult; mannenproblemen; vrouwenproblemen; seksualiteit bij ziekte en beperking.
Module Aios in beweging	Sportblessures onderbeen; knie; bovenbeen.
DVT en longembolie	Diagnostisch proces bij DVT en longembolie.
Aanvullend onderzoek	Vaardigheden: diagnostiek fluor vaginalis; dipslide; urinesediment; KOH-preparaat.
Hand- en polsklachten	Vaardigheden: injectie CTS; Malletvinger; de Quervain; triggervinger.
Uro/gynaecologie	Vaardigheden: pessarium; urinecatheter; IUD; subcutaan anticonceptiestaaftje.
Anticonceptie	Verschillende anticonceptiemethodes; shared decision making.
De overgang	Alle ins en outs van de overgang.
SOA	Risicogroepen en diagnostiek van SOA; partnerwaarschuwing; kaartspel.
Module Chronische zorg	Astma/COPD; CVRM; DM; eHealth; spiegelinformatie. Onderwijs met kaderhuisartsen.
Beroerte houdt je bezig	Lange termijengevolgen van CVA; film.
Complicaties van oncologische behandeling	Complicaties van oncologische behandeling, op korte en lange termijn
Zeldzame ziekten	Zeldzame ziektes en de huisarts.
CNS	De aanpak van CNS/nierfunctiestoornissen.
Module Ouderenzorg	Geriatrische reuzen en dwergen; probleemgedrag bij dementie; financiering ouderenzorg 1e lijn; problemen bij ouderen (kaderhuisarts).
Farmacotherapie	Verdieping basisbegrippen en medicatiereview; herhaalmedicatie; farmacogenetica. Externe docent (apotheker).
Hartfalen	Diagnostiek en behandeling van hartfalen bij ouderen met complexe problematiek.
Ouderen: zorgbehandelplan (3), onderbouwing	Zorgbehandelplan, onderbouwing van beleidsopties.
Overgewicht kind	Overgewicht bespreekbaar maken, behandelen en verwijzen.
Risicogedrag puber	Signaleren en bespreekbaar maken van risicogedrag bij pubers.
Gezinsgeneeskunde	Complexe gezinnen; probleemgezin.
Module Psychosociale consultvoering	Verdieping van het basisprogramma. Gestructureerde kortdurende interventies bij psychosociale problemen.
Partnermishandeling	Vóórkomen van partnermishandeling; rol van de huisarts.
Psychotrauma	Late gevolgen van trauma.
Module Palliatieve zorg	Verdieping met kaderhuisarts. Palliatieve vaardigheden en behandeling symptomen; overgangsfasen; anticiperend beleid; palliatieve sedatie en euthanasie; overgangsfasen; anticiperend beleid.
Expertisecentrum euthanasie	Wat is de taak van het Expertisecentrum Euthanasie?
SCEN-arts	De rol van de SCEN-arts (externe docent)

Jaar 3: Keuze-onderwijs

* Module Leefstijl als medicijn	Voeding; beweging; mind/bodymanagement.
■ Gezondheidsbevordering	Verdieping over gezondheidsbevorderend denken.
● Motiverende gespreksvoering	Verdieping over motiverende gespreksvoeding.
● Ongevraagd bespreken signalen	Ongevraagd bespreken signalen van ongezond gedrag.
Module Management mensen	Leidinggeven; managementstijlen; samenwerken; het team in de praktijk; functionerings- en beoordelingsgesprekken; vergaderen.
Module Management middelen	Financiering huisartsenzorg; geldstromen in de praktijk; de huisarts als ondernemer.
Analyse praktijk: teamrollen	Teamrollen; samenwerkingsverbanden.
E-health, mogelijkheden en gebruik in de praktijk	Mogelijkheden E-health; gebruik in de praktijk
Loopbaanoriëntatie	Oriëntatie op je toekomst; carrièrewensen.
■ Visie huisartsenzorg	Visie op het huisartsenvak.
Voorbereiding arbeidsmarkt	Checklist ter voorbereiding op het afstuderen.
● Analyse denkprocessen	Analyse van de eigen denkprocessen tijdens een consult.
■ Module Belangen, beeldvorming, bijgeloof en beïnvloeding	Beïnvloeding; de farmaceutische industrie; belangen; internet; wetenschap en waarheid; niet-reguliere geneeswijzen; iatrogene schade.
▲ Actief leren: planning	Je eigen opleiding vormgeven
▲ Eigen balans	Bevorderen van een goede werk/privébalans en voorkomen van overspanning bij jezelf.
▲ Omgaan met agressie	Omgaan met agressie, met acteur.

Colofon

Uitgever

Huisartsopleiding Utrecht,
Julius Centrum, UMC Utrecht

Tekst

Curriculumcommissie Huisartsopleiding
Utrecht

Lay-out

Marketing en communicatie, UMC Utrecht

Uitgave

september 2022